

моменти в організації навчання: актуалізацію раніше вивченого теоретичного матеріалу і його інтерпретацію з нових позицій - з позицій вирішення проблем; забезпечення динамічності, привабливості навчальної діяльності для студентів за рахунок різноманітності організаційних форм взаємодії учасників освітнього процесу; необхідність створення атмосфери інтелектуальної напруги, пошуку, навчального діалогу, креативності та педагогічної підтримки тощо.

Список використаних джерел:

1. Бистрова Ю.В. Інноваційні методи навчання у вищій школі України / Ю.В. Бистрова // *Право та інноваційне суспільство*. – 2015. - №1 (4). – С. 27-33.
2. Драч І. І. Сутнісна характеристика принципів компетентісно орієнтованого управління професійною підготовкою майбутніх викладачів вищої школи / І. І. Драч ; *Ін-т інновац. технологій і змісту освіти МОН України* // *Нові технології освіти*. – 2013. – № 75. – С. 115–121.
3. Шестопалюк О.В. Інноваційні моделі навчання в діяльності вищих навчальних закладів / О.В. Шестопалюк // *Теорія і практика управління соціальними системами*. – 2013. - №3. – С. 118-124.

ПРАКТИКО-ОРІЄНТОВАНЕ НАВЧАННЯ З ХІМІЇ В СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Шинкаренко В.І., Кузнецова Т.Ю., Крикунова В.Ю. (м. Полтава)

Українська освітня система переживає переломний етап, спричинений викликами в інформаційній і соціальній сферах суспільства і повинна демонструвати здатність адекватно реагувати на ці зміни, забезпечуючи високу ефективність оновлення та зростання суспільного інтелектуального капіталу. Мета сучасної освітньої моделі – модернізація з метою забезпечення її результативності відповідно запитам суспільства.

У цьому контексті, формування умінь навчально-пізнавальної діяльності в умовах дистанційної освіти є важливим фактором побудови практико-орієнтованої парадигми освітньої моделі.

В сучасному суспільстві створені всі умови для практично необмеженого доступу до інформації. Таким чином, і зміст знань, і технології їх трансферу як від тих, хто навчає, так і до тих, хто навчається, корінним чином змінюють

зміст, цілі і критерії результативності. Основним завданням вищої освіти стає навчити студента самостійно здобувати знання, самостійно думати та приймати рішення, володіти креативністю, тому стрижневим поняттям освітнього процесу стає компетентність.

Компетентнісний підхід передбачає уміння студента самостійно вирішувати проблеми під час пізнання навколишнього середовища. При цьому акцент переноситься зі стартової позиції навчального процесу на його результат, з початкового інформаційного забезпечення освітнього процесу готовими знаннями на його кінцевий результат – оволодіння студентами комплексом компетентностей.

Практико-орієнтована модель освіти може бути вибудована тільки на базі компетентнісного підходу і роль викладача все більше зводиться до організації самостійної пізнавальної діяльності студентів.

Сучасні виклики внесли значні корективи у українську освітню систему, кардинально зменшивши, або навіть унеможлививши доступ студентів до практико-орієнтованих занять. Зазначене насамперед стосується дисципліни «Хімія». У цьому контексті застосування нових, гібридних інструментів вивчення хімії дозволяє здобувачам освіти сформувати необхідні не лише теоретичні, але і практичні навички із дисципліни. Зарубіжний досвід показує, що такими інструментами можуть бути [1, 2]:

- Практичні симуляції, які, зокрема, можуть включати у себе експерименти на екрані та інтерактивні симуляції, а також демонстраційні відео.
- Таргетоване (цільове) планування та навички аналізу – студенти можуть планувати та аналізувати результати експериментів. При цьому їх не обов'язково власне проводити. Опис підготовки або аналіз отриманих раніше результатів уже сформує певний рівень практичних навичок. Дані, необхідні

для таких практичних занять, доступні на платформі IBM RXN for Chemistry [3].

- Закріплення знань та практичних навичок шляхом онлайн-тестів, задач та завдань з опису діаграм.

Контроль результатів навчання – важлива частина освітнього процесу. Його завдання полягає в тому, щоб визначити, якою мірою досягнуті цілі навчання. Контроль результатів виконує всі три функції, притаманні процесу навчання в цілому і має чітко виражене освітнє, виховне і розвиваюче значення. Тому до контролю висуваються певні вимоги, а саме: він має бути з яскраво вираженою освітньою, розвиваючою, професійно і особистісно зорієнтованою спрямованістю, адже завдяки контролю встановлюється зворотній зв'язок. Таким вимогам на думку переважаючої більшості викладачів у повній мірі відповідає тестовий контроль.

Аналіз літературних джерел свідчить, що 32% викладачів вищих навчальних закладів постійно використовують тести для контролю, 68% - користуються епізодично, або не користуватися ними зовсім. Близько 80% викладачів, які використовують тестовий контроль, працюють за авторськими тестами. У процесі проведення тестового контролю найчастіше використовуються тестові завдання з варіантами відповідей за принципом «множинності вибору», де необхідно вибрати один із запропонованих варіантів.

Після тестування обов'язково аналізують результати. Аналіз необхідний для того, щоб студент зміг перевірити, наскільки адекватно він оцінює свої знання, повірити у власні сили і скорегувати свою підготовку. Студентам, які допустили помилки, пропонується письмово або усно відповісти на запитання: Чому вибрана відповідь неправильна? Наведіть докази на користь правильного варіанта. Робота над помилковими відповідями, усвідомлення помилки, її причини, знайдення помилкової ланки в ланцюгу розумових дій значно зменшують ймовірність запам'ятовування помилкових знань, "витіснення"

правильних відповідей. Таким чином викорінюється практика "вгадування" студентом правильного рішення поставленої в тесті задачі.

Перевагою онлайн-тестів є те, що вони дозволяють студентам самостійно, без участі викладача, перевірити та оцінити рівень власних знань. У онлайн-тестуванні викладач аналізує не тільки наявність правильних відповідей, а і таких показників, як час розв'язання кожного завдання, що також є непрямим критерієм рівня підготовки студента.

Таким чином, тестування повинно стати звичною і зручною формою регулярного контролю знань студентів. Необхідно пам'ятати, що тестування – це не самоціль, а ефективна форма повторення – узагальнення і впорядкування вивченого. Контрольно-оцінювальна функція навчання – це лише елемент добре організованого і технологічно продуманого навчально-виховного процесу. Якщо студенти матимуть міцні знання, то їх оцінювання не становитиме особливих труднощів, в якій би формі воно не проводилось.

Таким чином, використання сучасних цифрових технологій та платформ для онлайн-навчання дозволяє значно посилити практичну компоненту навчання в умовах дистанційної освіти.

Список використаних джерел:

1. Opatye J.A., Ewim D.R.E. *Assessment for Learning and Feedback in Chemistry: A Case for Employing Information and Communication Technology Tools. International Journal of Research in STEM Education.* 2021. 3(2). 18-27. 2. Healy E.F., Blade G. *Tips and Tools for Teaching Organic Synthesis Online. J. Chem. Educ.* 2020, 97, 9, 3163–3167. 3. *RXN for Chemistry. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://rxn.res.ibm.com/>*